

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 17 juni 2019
(OR. en)

10221/19

COEST 139

LÄGESRAPPORT

från: Rådets generalsekretariat

av den: 17 juni 2019

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 10101/19

Ärende: Rådets slutsatser om den nya EU-strategin för Centralasien

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om EU:s strategi för Centralasien, som antogs av rådet (utrikes frågor) den 17 juni 2019.

Rådets slutsatser om den nya EU-strategin för Centralasien

1. Rådet välkomnar att förbindelserna mellan Europeiska unionen (EU) och Kazakstan, Kirgizistan, Tadzjikistan, Turkmenistan och Uzbekistan har stärkts sedan den första EU-strategin för Centralasien antogs 2007. I en värld som kännetecknas av allt större ömsesidigt beroende och allt större sammanlänkning förenas EU och Centralasien av starka ömsesidiga intressen och står nu varandra närmare än någonsin. Rådet understryker att den positiva dynamiken i Centralasien har skapat betydande möjligheter att driva partnerskapet mellan EU och Centralasien framåt.
2. Rådet ställer sig bakom det gemensamma meddelandet *EU och Centralasien: Nya möjligheter för ett starkare partnerskap* från den höga representanten och Europeiska kommissionen, som tillsammans med dessa slutsatser från rådet tillhandahåller en ny politisk ram för EU:s engagemang med länderna i Centralasien under de kommande åren.
3. Rådet understryker vikten av ett meningsfullt och målinriktat genomförande av den nya EU-strategin för Centralasien, som innebär ett värdefullt tillfälle för EU och Centralasien att skapa ett starkt och varaktigt partnerskap för sina medborgares bästa. Rådet uppmanar länderna i Centralasien att samarbeta med EU i detta syfte.
4. Rådet välkomnar den nya inriktningen i EU:s strategi för att främja resiliens, välbefinnande och regionalt samarbete i Centralasien.
5. Rådet bekräftar sitt åtagande för att ingå och genomföra ambitiösa, brett upplagda och ömsesidigt gynnsamma fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtal med de länder i regionen som är intresserade. Dessa nya generationens avtal kommer fortsättningsvis att utgöra en hörnsten i EU:s engagemang med Centralasien. Rådet upprepar att omfattningen av EU:s förbindelser är beroende av de enskilda centralasiatiska ländernas beredvillighet att genomföra reformer och stärka demokratin, de mänskliga rättigheterna, rättsstatsprincipen och rättsväsendets oberoende samt att modernisera och diversifiera ekonomin, bland annat genom att stödja den privata sektorn, i synnerhet små och medelstora företag, i en fri marknadsekonomi.

6. Rådet erinrar om EU:s åtagande att stödja det regionala samarbetet. Även om länderna i Centralasien har ansvaret för att fastställa vilka de bästa strukturerna och mekanismerna är för att i egen takt kunna främja dialogen och samarbetet i regionen, kommer dialogen mellan regioner och EU:s samarbetsprogram för flera länder att bidra till att föra det regionala samarbetet i Centralasien framåt.
7. Samtidigt som rådet erkänner den centrala roll som de centralasiatiska länderna spelar när det gäller att stödja en fredsprocess under afghanskt egenansvar och afghansk ledning samt en återuppbyggnad av landet, betonar rådet i enlighet med EU:s strategi för Afghanistan vikten av att uppmuntra ytterligare politiskt och ekonomiskt engagemang mellan de centralasiatiska länderna och Afghanistan för att man gemensamt ska kunna främja en inkluderande fredsprocess och hållbar utveckling. Bättre konnektivitet mellan Centralasien, Afghanistan och Sydasien har avgörande betydelse för fred, välbefinnande och stabiliseringen av regionen i stort.
8. EU-strategin strävar efter att skapa ett icke-exklusivt partnerskap med länderna i Centralasien. EU kommer att fortsätta att samarbeta med internationella organisationer, i synnerhet Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Förenta nationerna (FN) och Europarådet, samt vid behov med tredjeländer, om ett sådant bredare deltagande skulle bidra till EU:s och denna strategis allmänna mål.
9. Rådet betonar att det framtida samarbetet mellan EU och Centralasien bör vara inriktat på att främja suveränitet och resiliens i de centralasiatiska länderna, deras samhällen och i regionen som helhet. Insatserna för att främja institutionernas ansvarsskyldighet och bekämpa korruption, främja medborgarnas säkerhet, tackla klimatförändringar och miljöförstöring, sanera tidigare uranbrytningsplatser och bevara den biologiska mångfalden och vattenresurserna kan lyckas endast genom en ökad dialog och ett stärkt samarbete. EU efterlyser ett närmare samarbete i fråga om förvaltningen av gränsöverskridande vattenresurser och välkomnar i detta hänseende den roll som innehas av internationella fonden för insatser som syftar till att rädda Aralsjön samt de initiativ som tagits av FN:s regionala centrum för förebyggande diplomati för Centralasien.

10. Främjandet och skyddet av rättsstatsprincipen, av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, inbegripet yttrande- och föreningsfrihet, av en gynnsam miljö för det civila samhället och av människorättsförsvare samt kvinnors rättigheter och barnets rättigheter liksom stödet till ILO:s agenda för anständigt arbete för en rättvis globalisering måste behålla sin centrala plats i förbindelserna mellan EU och Centralasien. EU och de centralasiatiska länderna bör fortsätta att främja och arbeta för jämställdhet och främja kvinnors deltagande i det sociala och ekonomiska livet.
11. Rådet understryker vikten av att öka samarbetet i fråga om migration och rörlighet, särskilt inom ramen för fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtal, samt behovet av att stärka dialogen och uppmuntra till fortsatt samarbete i kampen mot gemensamma säkerhetsutmaningar, såsom våldsam extremism, radikalisering, terrorism, cyberhot och hybridhot samt spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen. Rådet betonar vikten av att åtgärda de socioekonomiska grundorsakerna till radikalisering. Rådet uppmuntrar till samarbete inom krishantering och styrning och reform av säkerhetssektorn. Rådet ser det fortsatta samarbetet i fråga om gränsförvaltning i regionen, inklusive Afghanistan, som en av EU:s prioriteringar, som syftar till att underlätta intraregional handel, bekämpa människohandel och olaglig handel med narkotika och varor samt hantera migrationsströmmar.
12. Rådet betonar att EU och de centralasiatiska länderna bör samarbeta ytterligare för att vidareutveckla sitt partnerskap för välbefinnande. Ingåendet och genomförandet av fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtal, som innehåller övergripande bestämmelser om handel, och en effektiv användning av andra befintliga handelsinstrument, såsom det allmänna preferenssystemet, bör leda till en ökning av handels- och investeringsflödena mellan EU och de centralasiatiska länderna. De fördjupade partnerskaps- och samarbetsavtalen kommer att främja konvergens i lagstiftningen och efterlevnad av EU-normer och internationella normer, förbättra det ömsesidiga marknadstillträdet och bidra till skyddet av immateriella rättigheter och geografiska beteckningar. Det är viktigt att främja ett öppet, sunt, säkert och attraktivt affärs- och investeringsklimat i Centralasien, särskilt genom en dialog mellan företag. Rådet betonar också vikten av att vidareutveckla tjänster, modernisera infrastrukturer och främja jordbrukssektorn.

13. Rådet, som erkänner Centralasiens strategiska betydelse i de globala insatserna för att främja konnektiviteten mellan Europa och Asien och som betonar att dessa insatser bör innebära fördelar för regionen, ser fram emot ett ökat samarbete med de centralasiatiska länderna för att främja en hållbar, heltäckande och regelbaserad konnektivitet. I linje med EU-strategin för förbindelserna mellan Europa och Asien efterlyser rådet i lämpliga fall inrättande av partnerskap för hållbar konnektivitet med centralasiatiska länder för att främja högkvalitativ infrastruktur och förbättra den ekonomiska, sociala, finanspolitiska och miljömässiga hållbarheten såväl i som med Centralasien och säkerställa en smidig transitering av varor. Rådet stöder insatserna för att förbinda Centralasien med länder inom det östliga partnerskapet och Afghanistan. Rådet stöder arbetet med att förbinda det utvidgade transeuropeiska transportnätet med centralasiatiska nät och med att främja det ömsesidiga intresset i genomförandet av gemensamma projekt för energi- och transportkonnektivitet där man till fullo utnyttjar den sammanbindande potentialen i Svarta havet och Kaspiska havet. Kombinerade transporter håller på att bli allt vanligare, och det uppstår nya möjligheter att förbättra befintliga transportnät i Europa och Asien och bygga upp nya, men de nord-sydliga och öst-västliga tågförbindelserna skulle kunna få stor betydelse i framtiden. Rådet framhåller behovet av samarbete inom digital konnektivitet och e-demokrati. Rådet understryker vikten av effektiva åtgärder för att ta itu med klimatförändringarna, i linje med Parisavtalet, och av att stötta regionens övergång till en koldioxidsnål ekonomi. EU bör intensifiera samarbetet med länderna i Centralasien vad gäller förnybar energi och energieffektivitet och vad gäller främjandet av sammanlänkning av elnäten under likvärdiga förutsättningar. Direkta personkontakter kommer också att få en central roll i utvecklingen av partnerskapet mellan EU och Centralasien.

14. Rådet framhåller betydelsen av att ytterligare stödja utbildning i Centralasien, för att främja utveckling, ekonomisk diversifiering och anständiga arbetstillfällen, förebygga utanförskap och minska risken för radikaliserings som leder till våldsam extremism bland annat bland den yngre befolkningen. Rådet stöder reformer som ska öka kvaliteten inom utbildning, högre utbildning och yrkesutbildning och främja synergier mellan utbildningssystem och arbetsmarknaden samt utbildning i digital kompetens. Det bekräftar sin beredvillighet att ytterligare utveckla akademiska utbytesprogram och att stödja regionalt samarbete och regional rörlighet i detta sammanhang. Rådet uppmanar till samarbete mellan högre utbildningsanstalter i EU och Centralasien, och till utbyten för studenter, akademiker och forskare. Samarbete inom kultur och turism bör uppmuntras, så att sociala och ekonomiska fördelar kan uppnås.
15. Flera länder i Centralasien har nått höga utvecklingsnivåer, men nya ekonomiska tillväxtmodeller, strukturreformer, ekonomisk diversifiering och minskade socioekonomiska skillnader är nödvändiga i regionen för att konsolidera de framsteg som gjorts. Genomförandet av Agenda 2030 för hållbar utveckling ger stora möjligheter att gemensamt agera för hållbar utveckling.
16. Rådet anser att den nya EU-strategin för Centralasien bör vara vägledande för programplaneringen för EU:s bistånd till regionen, inbegripet hållbara investeringar av Europeiska investeringsbanken (EIB), och att det framtida samarbetet måste kunna hantera eventuella nya faser av reformer i de centralasiatiska länderna. Rådet understryker behovet av lämplig finansiering för genomförandet av strategin i den framtida programplaneringen för det finansiella och tekniska samarbetet. Rådet betonar vikten av nära komplementaritet och samstämmighet mellan kommissionens och medlemsstaternas bilaterala och regionala program och av gemensam programplanering för att maximera effekterna. I detta sammanhang erkänner rådet också den viktiga roll som Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling har i regionen.

17. Rådet uppmanar den höga representanten att ytterligare förstärka samarbetet med Centralasiens länder i relevanta prioriterade utrikespolitiska nyckelfrågor. Rådet betonar att Centralasien kan bidra till åtgärderna mot de globala utmaningarna. Samarbetet om klimatförändringarna bör ha som mål att Parisavtalet ska genomföras effektivt och fullt ut. EU och de centralasiatiska länderna bör i linje med sitt gemensamma engagemang för en regelbaserad världsordning samarbeta närmare i multilaterala forum, inbegripet i FN, OSSE och Världshandelsorganisationen (WTO). Framför allt kommer EU att fortsätta att uppmuntra och bidra med tillräckligt stöd för att alla centralasiatiska länder ska kunna ansluta sig till WTO.
18. Rådet uppmuntrar en starkare gemensam strategi för EU:s institutioner och medlemsstater vad gäller deras respektive samarbete med regionen. Rådet välkomnar öppnandet av Europeiska unionens delegation i Turkmenistan.
19. EU:s särskilda representant för Centralasien bör fortsätta att fungera som en kanal för dialog och kommunikation på högsta nivå med länderna i Centralasien för att förstärka EU:s effektivitet och synlighet i regionen.
20. Rådet betonar att partnerskapet mellan EU och Centralasien sträcker sig bortom myndighetsnivå och ser fram emot att civilsamhället i alla dess former involveras. De framtida relationerna måste bygga på insatser från en lång rad intressenter, inbegripet parlamentsledamöter, den privata sektorn, tankesmedjor, den akademiska världen och ungdomar.
21. Rådet understryker behovet av att förbättra EU:s strategiska kommunikation i Centralasien för att förstärka synligheten för EU, för genomförandet av dess strategi och för de konkreta fördelar som den kan medföra för regionen. I detta avseende betonar rådet betydelsen av en miljö för oberoende medier som är fri från påtryckningar inifrån och utifrån och EU:s roll när det gäller att stödja dess utveckling.
22. Rådet uppmanar den höga representanten och Europeiska kommissionen att, i nära samarbete med medlemsstaterna och de centralasiatiska partnerländerna, fortsätta arbeta för att genomföra de konkreta prioriteringar som anges i det gemensamma meddelandet.